

**O‘ZBEKISTON RESPBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
NAMANGAN DAVLAT UNIVERSITETI**

**PEDAGOGIKA FAKULTETI
PEDAGOGIKA KAFEDRASI**

KASBIY PEDAGOGIKA

fanidan

TALABALAR MUSTAQIL TA‘LIMINI TASHKIL ETISH BO‘YICHA

USLUBIY KO‘RSATMA

Barcha ta‘lim yo‘nalishi talabalari uchun

Namangan – 2024

Ushbu uslubiy ko'rsatma Barcha ta'lim yo'nalishi talabalari uchun mustaqil ta'limni tashkil etish bo'yicha tuzilgan bo'lib, uslubiy ko'rsatmada talabalarni mustaqil ta'limni bajarishlari to'g'risida zaruriy ma'lumotlar berilgan hamda mustaqil ta'lim olishlarida nazariy jihatdan yordam ko'rsatadi.

«Kasbiy pedagogika» fanidan talabalarni mustaqil ta'limni tashkil etish bo'yicha uslubiy ko'rsatma NamDU pedagogik kafedrasining 2024-yil 27-avgustdagi majlisida muhokama qilingan va Pedagogika fakulteti kengashida muhokama qilish uchun tavsiya etilgan. Bayonnoma №1

«Kasbiy pedagogika» fanidan talabalarni mustaqil ta'limni tashkil etish bo'yicha uslubiy ko'rsatma NamDU Pedagogika fakultetining 2024-yil 26-avgustdagi majlisida muhokama qilingan va Universitet Kengashida ko'rib chiqish uchun tavsiya etilgan. Bayonnoma № 1

«Kasbiy pedagogika» fanidan talabalarni mustaqil ta'limni tashkil etish bo'yicha uslubiy ko'rsatma NamDU o'quv-uslubiy kengashining 2024-yil 18-sentabrdagi majlisida muhokama qilingan va foydalanishga tavsiya etilgan. Bayonnoma №1

Tuzuvchi

Pedagogika kafedrasi o'qituvchisi A.H.Qoraboyev

ANNOTATSIYA

Ushbu uslubiy ko'rsatma "Kasbiy pedagogika" fanidan talabalar mustaqil ta'limini bajarish jarayonida talabalarga metodik jihatdan yordam berishga mo'ljallangan o'quv adabiyoti sifatida ishlab chiqildi. Uslubiy ko'satmaning afzallik jihati shundaki, fanning o'quv dasturi (sillabusi)da ko'rsatilgan mustaqil ish topshiriqlari mavzulariga mos bo'lib, talabalar aynan mustaqil ta'limni qay tartibda bajarishi to'g'risida yetarli ma'lumotlar berilgan.

Talabalarning mustaqil ta'limini tashkil etish bo'yicha uslubiy ko'rsatma Namangan davlat universiteti rektorining 28.06.2024-yildagi "Namangan davlat universiteti talabalari mustaqil ta'limini tashkil etish tartibi"ga muvofiq ishlab chiqildi.

Mazkur uslubiy ko'rsatma Namangan davlat universitetining Barcha ta'lim yo'nalishi kunduzgi ta'lim shakli talabalari uchun tatbiq etiladi.

UMUMIY QOIDALAR

Mustaqil ta'lim – o'quv jarayonining ajralmas qismi bo'lib, talabanning muayyan fanga oid xususiy kompetensiyalarni egallash va rivojlantirish, mustaqil fikrlash, masala va muammoli vaziyatlarni tahlil qilish va yechimini izlash, uni taqdim etish ko'nikmalarini egallash hamda auditoriyada olingan bilim, ko'nikma va malakalarini mustahkamlash, qo'shimcha ma'lumot va materiallarni mustaqil o'rganishga qaratilgan muhim o'qitish shakli.

60211500- Cholg'u ijrochiligi (xalq cholg'ulari) ta'lim yo'nalishi talabalarining o'quv rejasiga muvofiq Favqulodda vaziyatlar va aholi muhofazasi fanini o'zlashtirish auditoriya mashg'ulotlari (kontakt mashg'ulotlar) va mustaqil mashg'ulotlar (mustaqil ta'lim) majmuasi uyg'unligida amalga oshirilishi qoidasidan kelib chiqqan holda, mustaqil ta'lim auditoriya va mustaqil mashg'ulotlarning uzviyligi, mantiqiy yaxlitligi hamda bir-birini to'ldirish tamoyillari asosida tashkil etiladi.

Mustaqil ta'lim yuklamasi bakalavriat ta'lim yo'nalishi o'quv rejasida Favqulodda vaziyatlar va aholi muhofazasi fanini o'zlashtirish uchun belgilangan o'quv yuklamaning bir qismi sifatida belgilanadi.

Mustaqil ta'lim auditoriyadan tashqarida bevosita talabanning fan (modul) bo'yicha mavzularni mustaqil hamda o'qituvchi rahbarligida o'qib- o'rganishi tarzida amalga oshiradigan topshiriqlar majmuini anglatadi.

Professor-o'qituvchilarning mustaqil ta'limga oid akademik yuklamasi quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- a) mavzu va topshiriqlarni ishlab chiqish;
- b) mustaqil ta'lim topshiriqlari hamda ularni bajarish va baholash bo'yicha uslubiy ko'rsatmalar, yo'riqnomalar, tavsiyalar ishlab chiqish;
- c) topshiriqlarni bajarish yuzasidan tushuntirish va maslahatlar (konsultatsiyalar) berish;
- d) topshiriqlarni tekshirish (taqdimotni tinglash) va baholash;
- e) mustaqil o'zlashtirish jarayonini tashkil etishga oid boshqa pedagogik faoliyat turlari.

MUSTAQIL TA'LIMNI TASHKIL ETISHNING MAQSAD VA VAZIFALARI

Mustaqil ta'limni tashkil etishdan **maqsad** talabalarining Favqulodda vaziyatlar va aholi muhofazasi fani bo'yicha o'zlashtirilgan bilimlarni mustahkamlash, boyitish, amaliy ko'nikma va malakalarni rivojlantirish, axborotlar bilan ishlash, o'z-o'zini rivojlantirish, fan professor-o'qituvchilari bilan verbal va noverbal holatda ishlash orqali kasbiy kompetensiyalarini shakllantirishdan iboratdir.

Mustaqil ta'limni tashkil etish quyidagi **vazifalarni** muvaffaqiyatli hal etishga xizmat qilishi lozim:

- ✓ talabalarining mustaqil fikrlash qobiliyatini shakllantirish;
- ✓ talabalarda o'z-o'zini rivojlantirish, mustaqil bilim olish va innovasion faoliyatni shakllantirishga imkon beruvchi kasbiy kompetensiyalarni shakllantirishga erishish;
- ✓ talabalarda umummadaniy va kasbiy kompetensiyalar, mustaqil faoliyat yuritish va kreativ fikrlash ko'nikmalari rivojlanishini ta'minlash;
- ✓ muayyan sohaga oid masala va muammoli vaziyatni chuqur tahlil qilish hamda uni hal etishning maqbul yo'llarini izlab topishga qodir yetuk mutaxassisni tarbiyalash;
- ✓ ta'lim dasturlaridagi fanga oid ko'nikmalarga qo'shimcha ravishda fanlararo ko'nikmalar (uslubiy, ijtimoiy va shaxsiy ko'nikmalar)ga ega bo'lish.

Mustaqil ta'limga oid akademik yuklama o'quv yili bo'yicha tuziladigan professor-o'qituvchilar shaxsiy ish rejasining "O'quv-uslubiy ishlar" qismiga kiritiladi.

MUSTAQIL TA'LIMNI TASHKIL ETISHDA PROFESSOR-O'QITUVCHILAR VA TALABALANING VAZIFA VA MAJBURIYATLARI

Mustaqil ta'limni tashkil etishda **professor-o'qituvchilar** quyidagi **vazifa** va **majburiyatlarni** amalga oshirishlari lozim:

a) mustaqil ta'lim topshiriqlari talabaning aqliy rivojlanishi (tahlil, sintez, taqqoslash, solishtirish, umumlashtirish)ni nazarda tutib, uni fikrlash, izlash, tahlil qilish, adabiyotlar va manbalar bilan ishlash, yechim topish, o'zlashtirish, kompetensiya va ko'nikmalarni egallashga qaratilgan bo'lishini, jumladan, aniq yechimni nazarda tutuvchi masala, shuningdek, keng tahlil, ta'rif va xulosalarni talab qiluvchi muammolarni chuqur o'zlashtirish va yuqori darajada taqdim qilishni taqozo etuvchi mavzu hamda shu kabi boshqa topshiriqlar berilishini ta'minlash;

b) talabalarning tanqidiy fikrlash, adabiyotlar bilan ishlash, kutubxona va onlayn qidiruv tizimlaridan samarali foydalanish, adabiyotlar ro'yxatini tuzish, adabiyotlardan iqtiboslar va havolalar keltirish, muammolarga yechim topish, vaqtni boshqarish, o'z-o'zini baholash, SMART maqsadlar qo'ya bilish, fikrlash kabi ko'nikmalarni rivojlantirishni fan (modul) mazmuniga singdirish;

c) fanning o'quv dasturida dars (auditoriya) mashg'ulotlari (ma'ruza, seminar, amaliy va laboratoriya)da mustaqil ta'lim topshiriqlarini o'zlashtirish, bajarish tartibi, baholash mezonlari va muddati, maslahat olish uchun aloqa (kontakt) soatini aniq ko'rsatib qo'yish;

d) muayyan fan doirasida mustaqil ta'limni amalga oshirishga xizmat qiluvchi uslubiy ko'rsatmalar tayyorlash va talabaga semestr avvalida taqdim etish, HEMIS tizimi yoki elektron ta'limning boshqa muqobil platformalariga joylashtirish;

e) darsliklar va ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish, ulardagi yangi materiallarni, shu jumladan, kasbiy faoliyatga daxldor amaliy muammolarni aniqlash va mustaqil ta'lim topshiriqlariga kiritishga e'tibor qaratish;

f) fan xususiyatidan kelib chiqib, oraliq va yakuniy nazorat savollarining kamida 50 foiz qismi mustaqil o'qib o'rganish uchun tavsiya etilgan mavzu/topshiriqlar yuzasidan bo'lishini ta'minlash;

g) fan sillabusida hamda HEMIS tizimi yoki elektron ta'limning boshqa muqobil platformalarida belgilangan vaqtda talabalarga mustaqil ta'lim topshiriqlari bo'yicha uslubiy ko'rsatmalar, maslahat va amaliy tavsiyalar berib borish;

h) talabalar tomonidan bajarilgan va topshirilgan mustaqil ta'lim mavzu/topshiriqlarini HEMIS tizimi yoki elektron ta'limning boshqa muqobil platformalarida o'z muddatida baholab borish.

Mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarishda **talabalar** quyidagi **vazifa** va **majburiyatlarni** amalga oshirishi lozim:

a) o'tilgan mavzuni chuqur o'rganishlari uchun darslik, o'quv materiallari bilan faol ishlash;

b) ma'ruza, seminar, amaliy, laboratoriya mashg'ulotlari va nazorat turlariga (sinov va imtihonlarga) oldindan tayyorgarlik ko'rish, vaqtdan unumli foydalanish;

c) Transport xavfsizligi fani bo'yicha mustaqil ta'lim topshiriqlarini belgilangan muddatlarda taqdim etish;

d) mustaqil ta'limni topshirish muddati o'tgach vazifalar qabul qilinmasligi shartini bilish va rioya qilish;

e) mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarishda plagiat (ko'chirmakashlik)ga yo'l qo'ymaslik talabini bilish va rioya qilish;

f) kichik guruhlarda hamkorlikdagi mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarishda jamoaning umumiy maqsadiga mos harakat qilish, o'ziga yuklatilgan vazifalarni o'z vaqtida bajarish.

MUSTAQIL TA'LIM TOPSHIRIQLARINING SHAKLI VA HAJMI

Mustaqil ta'lim topshiriqlarining shakli va hajmini belgilashda quyidagi jihatlar e'tiborga olinishi lozim:

a) ta'lim bosqichi (bakalavriat, magistratura), ta'lim shakli (kunduzgi, kechki, sirtqi, masofaviy), o'quv kursi;

b) muayyan fanning o'ziga xos xususiyati va o'zlashtirishdagi murakkablik darajasi;

c) fanning axborot manbalari bilan ta'minlanganlik darajasi;

d) o'quv rejasiga muvofiq fanga rejalashtirilgan mashg'ulotlar turlari, ta'lim elementlari xususiyati (seminar, amaliy va laboratoriya mashg'ulotlari, kurs ishi (loyihasi), klinik o'quv amaliyoti va boshq. mavjudligi);

e) akademik guruhlardagi talabalar soni.

Mustaqil ta'lim uchun beriladigan topshiriqlarning shakli, mazmuni, hajmi, murakkablik darajasi "izchillik", "soddadan murakkabga", "aniqlilik" tamoyillariga muvofiq bo'lishi lozim.

Mustaqil ta'limni tashkil etishda fanning xususiyatini inobatga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

1) mavzu yuzasidan tahliliy ma'lumot (test) tayyorlash;

2) Krasvordlar tayyorlash;

3) badiiy-ijodiy ishni bajarish;

4) kurs ishi (loyihasi)ni bajarish;

5) aniq mavzu bo'yicha tahliliy taqdimot (prezentatsiya) tayyorlash;

6) berilgan masalaga aniq yechim topish va uni tahlil etish;

7) berilgan muammoni keng tahlil qilish, unga ta'rif va xulosalar berish;

8) berilgan mavzuni chuqur o'rganish va yuqori darajada tahlil qilish;

9) tajriba-sinov ishlarini amalga oshirish;

10) hisob-grafik-loyihalash ishlanmalarini tayyorlash;

11) amaliyotdagi mavjud muammoning yechimini topish, test, munozarali savollar va topshiriqlar tayyorlash orqali loyihalar bilan ishlash ko'nikmasini shakllantirish;

12) ilmiy maqola, tezislar va ma'ruza tayyorlash;

Fan xususiyatidan kelib chiqib mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarishning boshqa shakllaridan ham foydalanish mumkin.

Referat tayyorlash.

Talabaga qiyinchilik darajasi uning shaxsiy imkoniyatlari, qobiliyati va bilim darajasiga muvofiq bo'lgan biror mavzu bo'yicha referat tayyorlash topshiriladi. Bunda talaba asosiy adabiyotlardan tashqari qo'shimcha adabiyotlardan (monografiyalar, ilmiy uslubiy maqolalar, internetdan olingan ma'lumotlar, elektron kutubxona materiallari va h.k.) foydalanib materiallar yig'adi, tahlil qiladi, tizimga soladi va mavzu bo'yicha imkon darajasida to'liq, keng ma'lumot berishga harakat qiladi. Zarur hollarda o'qituvchidan maslahat va ko'rsatmalar oladi. Yakunlangan referat kafedrada ekspertlar ishtirokida himoya qilinadi.

Ko'rgazmali vositalar tayyorlash.

Talabaga muayyan mavzuni bayon qilish va yaxshiroq o'zlashtirish uchun yordam beradigan ko'rgazmali materiallar (jadvallar, chizmalar, rasmlar, harakatlar, maketlar, modellar, grafiklar,

namunalar va h.k.) tayyorlash topshiriladi. Mavzu o'qituvchi tomonidan aniqlanib, talabaga ma'lum ko'rsatmalar, yo'l-yo'riqlar beriladi. Ko'rgazmali vositalarning miqdori, shakli va mazmuni talaba tomonidan mustaqil tanlanadi. Bunday vazifani bir mavzu bo'yicha bir nechta talabaga topshirish ham mumkin.

Mavzu bo'yicha testlar, munozarali savollar va topshiriqlar tayyorlash.

Talabaga muayyan mavzu bo'yicha testlar, qiyinchilik darajasi har xil bo'lgan masalalar va topshiriqlar, munozaraga asos bo'ladigan savollar tuzish topshiriladi.

Ilmiy maqola, tezislar va ma'ruzalar tayyorlash.

Talabaga biron bir mavzu bo'yicha (mavzuni talabaning o'zi tanlashi ham mumkin) ilmiy (referativ) xarakterda maqola, tezis yoki ma'ruza tayyorlash topshirilishi mumkin. Bunda talaba o'quv adabiyotlari, ilmiy-tadqiqot ishlari, dissertatsiyalar, maqola va monografiyalar hamda boshqa axborot manbalaridan mavzuga tegishli materiallar to'playdi, tahlil qiladi, zarurlarini ajratib olib, tartibga soladi, shaxsiy tajribasi va bilimi, ilmiy natijalariga asoslangan holda qo'shimchalar, izohlar kiritadi, o'z nuqtai- nazarini bayon etadi va asoslaydi. Bunda talaba o'qituvchi bilan hamkorlikda ishlaydi. Tayyorlangan maqola, tezis yoki ma'ruza kafedrada himoya qilinadi.

Talaba mustaqil ishini samarali tashkil etishda:

- tizimli yondoshish;
- barcha bosqichlarini muvofiqlashtirish va uzviylashtirish;
- bajarilishi ustidan qat'iy nazorat o'rnatish;
- tashkil etish va nazorat qilish mexanizmini takomillashtirib borish zarur.

MUSTAQIL TA'LIMNI BAHOLASH

Mustaqil ta'limni baholash berilgan topshiriqlar shakli va hajmidan kelib chiqib "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risida"gi Nizomda belgilangan mezonlar asosida amalga oshiriladi.

Shuningdek, talabalarining mustaqil ta'lim topshiriqlarini baholash natijalaridan norozi bo'lgan holatlardagi apellyasiya shikoyatlari ham yuqoridagi Nizomda belgilangan tartib asosida ko'rib chiqiladi.

Mustaqil ta'lim bo'yicha talabalar bilimi amaliy, seminar, laboratoriya mashg'ulotlarida hamda oraliq va yakuniy nazorat turlarida baholab boriladi. Bunda, fan xususiyati va topshiriq shakli hamda hajmidan kelib chiqqan holda quyidagi tartib belgilanadi:

1) Amaliy, seminar, laboratoriya mashg'ulotlarida mustaqil ta'lim topshiriqlarini baholash natijalari oraliq nazorat turi bo'yicha baholashda inobatga olinadi. Bunday baholashda mustaqil ta'limning:

- aniq mavzu bo'yicha tahliliy taqdimot (prezentatsiya) tayyorlash;
- berilgan masalaga aniq yechim topish va uni tahlil etish;
- berilgan mavzuni chuqur o'rganish va yuqori darajada tahlil qilish;
- berilgan muammoni keng tahlil qilish, unga ta'rif va xulosalar berish;
- tajriba-sinov ishlarini amalga oshirish kabi shakllarini qo'llash tavsiya etiladi.

2) Mustaqil ta'lim topshiriqlari bevosita oraliq nazorat turi topshiriqlarining bir qismi sifatida baholanadi. Bunday baholashni odatda mustaqil ta'limning:

- mavzu yuzasidan tahliliy ma'lumot (esse) tayyorlash;

- hisoblash-chizma ishini bajarish;
- badiiy-ijodiy ishni bajarish;
- hisob-grafik-loyihalash ishlanmalarini tayyorlash kabi shakllari bo'yicha o'tkazish tavsiya etiladi.

3) Mustaqil ta'lim topshiriqlari yakuniy nazorat turi topshiriqlarining bir qismi sifatida baholanadi. Bunday baholashda odatda mustaqil ta'limning:

- kurs ishi (loyihasi)ni bajarish;
- amaliyotdagi mavjud muammoning yechimini topish, test, munozarali savollar va topshiriqlar tayyorlash orqali loyihalar bilan ishlash ko'nikmasini shakllantirish;
- ilmiy maqola, tezislar va ma'ruza tayyorlash;
- amaliy mazmundagi nostandart masalalarni yechish va ijodiy ishlash kabi shakllarini qo'llash tavsiya etiladi.

Talabalar mustaqil ta'lim topshiriqlarini **yakuniy nazorat**ning bir qismi sifatida baholanadi. Fan yuzasidan yakuniy nazoratni baholashda 60% auditoriya, 40% mustaqil ta'lim topshiriqlari inobatga olgan holda baholanadi. 100 ballik baholashning 60 balli yakuniy nazoratga 40 balli mustaqil ta'limga ajratiladi. Bunda:

Yakuniy nazoratni baholash (Y60)		Mustaqil ta'limni baholash(M40)	
Ballik shkala	Baho	Ballik shkala	Baho
60-51	5	40-34	5
50-42	4	33-28	4
41-33	3	27-22	3
32-1	2	21-1	2

Talabalarining yakuniy nazorat bahosini qo'yishda $(Y60)+(M40)/2$ yakuniy nazorat bahosi va mustaqil ta'limni bahosini o'rta arifmetigi olingan holda baholanadi.

Talaba mustaqil ta'lim topshiriqlarini topshirmasa fanni o'zlashtirmagan hisoblanadi.

Mustaqil ta'limni baholash

Talaba mustaqil ta'lim mavzusi bo'yicha mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo'llay oladi, mavzuning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda mavzu bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – **5 (a'lo) baho**;

Talaba mustaqil ta'lim mavzusi bo'yicha mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo'llay oladi, mavzuning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda mavzu bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – **4 (vaxshi) baho**;

Talaba mustaqil ta'lim bo'yicha olgan bilimini amalda qo'llay oladi, mavzuning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan mavzu bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – **3 (qoniqarli) baho**;

Talaba mustaqil ta'lim mavzularini o'zlashtirmagan, berilgan mavzularning mohiyatini tushunmaydi hamda mavzu bo'yicha tasavvurga ega emas, deb topilganda – **2 (qoniqarsiz) baho** bilan baholanadi.

Kasbiy pedagogika fanidan mustaqil ta'lim mavzulari, topshirish shakli va yuklamasi			
8-semest			
№	Mavzu nomi	Topshirish bajarilish shakli	Bajarilish vaqti
1	“Ta’lim to’g’risida”gi qonuni Ta’lim mazmunini belgilab beruvchi me’yoriy-huquqiy hujjatlar	mavzu bo’yicha belgilangan talablar asosida referat tayyorlash va uni himoya qilish	1-3 hafta davomida
2	Demokratik jamiyatda o’qituvchilik kasbi va unga qo’yiladigan talablar	mavzu bo’yicha belgilangan talablar asosida taqdimot tayyorlash va uni himoya qilish	4-6 hafta davomida
3	Pedagogikaning ilmiy tadqiqot metodlari Kuzatish metodlari afzalliklari va kamchiliklari Suhbat metodining pedagogikadagi o’rni	mavzu bo’yicha belgilangan talablar asosida infografika tuzish va uni himoya qilish	7-9 hafta davomida
4	O’quvchilarning bilim. ko’nikma va malakalarini baholashning reyting tizimi Hemis tizimidan foydalanish Hemis tizimida topshiriqlarni bajarish	mavzu bo’yicha krasvot tayyorlash	10-12 hafta davomida
5	Shaxs rivojlanishiga ta’sir etuvchi omillar Bolalar jamoasining shakllanish darajalari va bosqichlari Jamoani to’g’ri shakllantirish yo’llari	mavzu bo’yicha ilmiy maqola, tezislar tayyorlash	13-15 hafta davomida
6	Darsliklarga qo’yiladigan talablar O’quv qo’llanma xususiyatlari Elektron kitoblar	mavzu bo’yicha belgilangan talablar asosida taqdimot tayyorlash va uni himoya qilish	16-18 hafta davomida
7	Moodle platformasida videokonferensiyaga qatnashishni o’rganish Moodle platformasida oraliq va yakuniy nazoratda ishtirok etishni o’rganish	mavzu bo’yicha yopiq testlar tayorlash	19-21 hafta davomida
8	Tarbiya jarayoning mohiyati tarbiyaning xususiytlari vazifalari vasosiy yo’nalishlari	mavzu bo’yicha belgilangan talablar asosida infografika tuzish va uni himoya qilish	22-24 hafta davomida
9	Tarbiya turlari Aqliy tarbiya, axloqiy tarbiya Huquqiy tarbiya, Estetik tarbiya, ekologik tarbiya Oila tarbiyasi	mavzu bo’yicha belgilangan talablar asosida referat tayyorlash va uni himoya qilish	25-27 hafta davomida
10	AQSh, Yaponiya, Janubiy Koreya va Finlandiya ta’lim tizimi o’xshashlik va farqlari	mavzu bo’yicha ilmiy ko’rgazmaliy qurollar tayyorlash	28-30 hafta davomida

TAVSIYA ETILADIGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Asqarova O'.M., Maxsudova M.A. Umumiy pedagogika va psixologiya. Darslik. Namangan: "Usmon Nosir" nashriyoti. 2022. 142 b.

2. Abdullayeva SH., Askarov A. Umumiy pedagogika. Nopedagogik oliy ta'lim muassasalari uchun O'quv qo'llanma. -T: Fan va axborot texnologiyalari, 2019. -280 b.

3. Xodjayev B.X., Umumiy pedagogika. Darslik. -Toshkent, "Sano-standart", 2017 y.434 b.

1. Mavlonova R. va boshqalar. Umumiy pedagogika//darslik. -T.: 2016 y. - 538 b.

2. Умарова М. Теория и история педагогики. Учебное пособие. - Т.: "Издательскополиграфический дом имени Чулпана", 2018 г., -348 б.

3. Muxamedova D.G., Mullaboeva N.M., Rasulov A.I., Umumiy psixologiya. Darslik,- Toshkent, "Mumtoz so'z" 2018.-287 b.

4.[www. tdpu. uz](http://www.tdpu.uz)

5.[www. pedagog. uz](http://www.pedagog.uz)

6.[www. Ziyonet. uz](http://www.Ziyonet.uz)

MAQOLANING NOMI
(14 O‘LCHAMDA QALIN, KATTA HARFLI FORMATDA O‘RTADA JOYLASHISHI
LOZIM: ILTIMOS, BU SHAKLNI O‘ZGARTIRMANG)

Muallifning ismi, sharifi, familiyasi

Ish joyi yoki o‘qish joyi

Elektron pochta manzili

ANNOTATSIYA

Annotatsiya berilgan shakl va ko‘rinishda bo‘lishi lozim. Iltimos, bu shaklni o‘zgartirmang. Annotatsiya 150-200 bosma belgi hamda 5-10 kalit so‘zlardan iborat bo‘lishi lozim. Annotatsiya (ingliz tilida ABSTRACT) va kalit so‘zlar (keywords) xalqaro tizimlarda indekslanishi uchun ingliz tilida ham berilishi zarur.

Kalit so‘zlar: bu yerga 5-10 so‘zdan iborat maqoladagi asosiy urg‘u olgan atamalarni yozish maqsadga muvofiq.

KIRISH (KATTA HARFLARDA 14 o‘lchamda, Times New Roman bosma shaklda)

Bu bo‘limda maqolaning kirish qismi yoziladi. 14 o‘lchamda, Times New Roman bosma shaklda, alohida xatboshiga ajratilgan holatda. Kirish qismida kichik sarlavhalar mavjud bo‘lsa, 14 o‘lchamda, qalin, Times New Roman bosma yozuvida, alohida xatboshiga ajratib yoziladi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA (KATTA HARFLARDA 14 o‘lchamda, Times New Roman bosma shaklda)

Bu bo‘limda ishning adabiyotlar tahlili va metodologiyasi yoritiladi. 14 o‘lchamda, Times New Roman bosma shaklda, alohida xatboshiga ajratilgan holatda. Adabiyotlar tahlili va metodologiya qismida kichik sarlavhalar mavjud bo‘lsa, 14 o‘lchamda, qalin, Times New Roman bosma yozuvida, alohida xatboshiga ajratib yoziladi.

NATIJALAR

Bu bo‘limda maqolaga oid bo‘lgan natijalar (jadvallar, grafiklar, diagrammalar v.h.) berilishi mumkin. 14 o‘lchamda, Times New Roman bosma shaklda, alohida xatboshiga ajratilgan holatda. Natijalar qismida kichik sarlavhalar mavjud bo‘lsa, 14 o‘lchamda, qalin, Times New Roman bosma yozuvida, alohida xatboshiga ajratib yoziladi. Jadvallar uchun 10 o‘lchamni ishlatish masadga muvofiq. Jadval, grafik va boshqa shunday shakllar berilgan satrning o‘rtasida 1-jadval/1-diagramma va hokazo kabi nomlanishi lozim.

MUHOKAMA (KATTA HARFLARDA 14 o‘lchamda, Times New Roman bosma shaklda)

Ushbu bo‘limda natija va muammolar muhokamasi bayon etiladi. 14 o‘lchamda, Times New Roman bosma shaklda, alohida xatboshiga ajratilgan holatda. Muhokama qismida kichik sarlavhalar mavjud bo‘lsa, 14 o‘lchamda, qalin, Times New Roman bosma yozuvida, alohida xatboshiga ajratib yoziladi.

XULOSA (KATTA HARFLARDA 14 o'lchamda, Times New Roman bosma shaklda)

Bu bo'limda maqolaning tugallangan xulosasi keltiriladi. 14 o'lchamda, Times New Roman bosma shaklda, alohida xatboshiga ajratilgan holatda. Xulosa qismida kichik sarlavhalar mavjud bo'lsa, 14 o'lchamda, qalin, Times New Roman bosma yozuvida, alohida xatboshiga ajratib yoziladi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI (REFERENCES) (KATTA HARFLARDA 14 o'lchamda, Times New Roman bosma shaklda)

Adabiyotlar ro'yxati uchun 14 o'lcham, Times New Roman bosma shakl, alohida xatboshiga ajratilgan holat ishlatiladi. Mualliflar adabiyotlar ro'yxatini shakllantirishda "Amerika Psixologiya Assotsiatsiyasining nashr qilish qo'llanmasi" (The Publication Manual of the American Psychological Association)ga alifbo tartibiga amal qilishlari lozim. Adabiyotlar ro'yxatida bir maqola uchun bir muallifning 30% dan ortiq ilmiy ishlaridan iqtibos keltirilmasligi tavsiya etiladi. Maqola xalqaro bazalarda indekslanishi uchun o'zbek tilida berilgan adabiyotlar ro'yxati ingliz tilida (REFERENCES) alohida xatboshida keltirilishi zarur. Iqtibos keltirilgan adabiyotning tartib raqami maqola matnida keltirilgan [*raqam*] bosma belgisidagi tartib *raqam*ga mos kelishi lozim. Quyida turli adabiyotlar uchun namunalar keltiriladi:

Kitoblar

Jamolov, J. (2012). *Chet til o'qitish metodikasi*. O'qituvchi.

Jurnallar

Kholikova, N. (2020). Poetic Features of Uzbek Poetry of the National Awakening Period. *ISJ Theoretical & Applied Science*, 04(84), 615-623.

Vebsayt

Barduhn, S. (2014). *Developing cross-cultural awareness in the monolingual classroom*. Teaching English, British Council, BBC. <https://www.teachingenglish.org.uk/article/developing-cross-cultural-awareness-monolingual-classroom-0>

Ikki va undan ortiq mualliflar

Mardonov, S., Khodjamkulov, U., & Botirova, S. (2020). The Need to Educate Young People with the Spirit of Patriotism in the Context of Globalization. *Journal of Critical Reviews*, 7(12), 243-247.

TAQDIMOTGA QO'YILADIGAN TALABLAR:

Slaydlarni texnik namoyish etish quyidagi tavsiflarga javob berishi kerak:

- slaydlar miqdori (12-15).
- slaydlarning mazmunli ko`rsatkichlari: birinchi slayd: mavzu nomi, muallif familiyasi, o`quv guruhi raqami, yaratilgan kundan iborat;
- oxirgi slayd axborot manbasiga bag`ishlangan (adabiyotlar ro`yxati);
- boshqa slaydlar loyiha mazmunini ixtiyoriy shaklda aks ettiradi.
- slaydlar o`z-o`zidan ishlash tartibida namoyish ettiriladi;
- slaydda joylashtirilgan matnlar juda uzoq bo'lmasligi kerak;
- rasmlar aniq va yetarlicha kattaroq bo`lishi zarur. Rasmlar o`lchamini katta qilishga urinmang, faqatgina siz sifatni yo`qotasiz;
- jadvallarda ajratuvchi ma'lumotlar aniq ko`rsatilishi, jadvallarning nomlanishi tagiga katta yozuvlarda berilishi zarur. Jadvallarni haddan ziyod ko` ma'lumotlar bilan to`ldirish kerak emas;
- talaba tayyor bo`lgan taqdimotini 5-7 daqiqa davomida himoya qiladi va mustaqil ta`lim bo`yicha savollarga javob beradi

REFERAT YOZISHGA QO'YILADIGAN TALABLAR

1. **Mavzuni tanlash va tadqiq qilish:**
 - Mavzuni tanlang va uning dolzarbligini aniqlang.
 - Mavzuga oid mavjud adabiyot va manbalarni toping va o`rganing.
2. **Tadqiqot rejasini tuzish:**
 - Referatning asosiy qismlarini belgilab oling: kirish, asosiy qism (nazariy va amaliy qismlar), xulosa.
 - Har bir qismda qaysi masalalarni qamrab olishingizni aniqlang.
3. **Kirish:**
 - Mavzuning qisqacha ta`rifi va dolzarbligi.
 - Referat maqsadi va vazifalari.
 - Mavzuga oid asosiy savollarni qo`yish.
4. **Asosiy qism:**
 - **Nazariy qism:** Mavzuga oid nazariyalar, tushunchalar va ularning tavsifi.
 - **Amaliy qism:** Nazariyalarni amaliy misollar orqali tushuntirish, statistik ma'lumotlar va tajribalar.
 - Har bir bo`limni alohida bo`limlarga ajrating va kerakli diagramma, jadval, grafik va boshqa materiallarni qo`shing.
5. **Xulosa:**
 - Mavzuni umumlashtirish va asosiy natijalarni taqdim etish.
 - Tadqiqotda erishilgan xulosalar va tavsiyalar.
 - Mavzuga oid kelajakdagi tadqiqot yo`nalishlari.

6. Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

- Referat davomida foydalanilgan barcha manbalarni aniq va to'g'ri ko'rsating.

Izoh:

- mustaqil ta'lim hajmi A4 formatda, 14 o'lchamli shriftda, Times New Roman shriftida, 1,5 interval oraliqda, yuqori va pastdan 2 sm, chapdan 3 sm va o'ngda 1,5 sm oraliq masofa tashlangan holda tayyorlanadi;

- mustaqil ta'lim 18-20 bet hajmdan kam bo'lmasligi maqsadga muvofiq;

- mustaqil ta'limning belgilangan talablardan va foydalanilgan adabiyotlar bo'lishi lozim;

- talaba tayyor bo'lgan referatini 5-7 daqiqa davomida himoya qiladi va mustaqil ta'lim bo'yicha savollarga javob beradi

- mustaqil ta'limni bajarilish jarayonida tushunmovchilik yuzaga kelgan taqdirda fan o'qituvchisi bilan bog'lanish tavsiya qilinadi.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
NAMANGAN DAVLAT UNIVERSITETI

**Pedagogika kafedrası 60540100 – Matematika ta'lim yo'nalishi III-bosqich
(MAT-AU-22 guruh talabasi Abdujabborov Akmaljon Azamjon o'g'li)ning
umumiy pedagogika va psixologiya fanidan bajargan**

REFERATI

Mavzu: O'zbekiston Respublikasida jismoniy va ruxiy rivojlanishida nuqsoni bo'lgan bolalar va o'smirlarning ijtimoiy ximoyasi.

Bajardi

A.Abdujabborov

Qabul qildi

A.Qoraboyev

Namangan 2024